

**Zorgprogramma
Complexe Scheidingen**

Voor wie is deze folder bedoeld

Professionals die werkzaam zijn bij wijkteams, huisartsen, jeugdzorg- en jeugdbescherming, Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, rechters, advocaten en mediators, GGZ-professionals, bijzonder curatoren voor het kind, cliëntenraden en alle anderen die betrokken zijn bij gezinnen in een complexe scheiding.

Kenmerken van complexe scheidingen

1. terugkerende destructieve communicatiepatronen, zoals: ontkenning en in de tegenaanval gaan, snelle escalatie van conflicten, elkaar negeren, aanhoudende boosheid en wantrouwen;
2. mogelijke aanwezigheid van een psychische of persoonlijkheidsstoornis bij één (of bij beide) ouder(s);
3. beschuldigingen en/of daadwerkelijk sprake van: partnergeweld en/of kindermishandeling/-verwaarlozing (psychologisch, fysiek, seksueel, economisch) en
4. vaak langdurige juridische procedures en hulpverleningstrajecten.

Waarom een zorgprogramma?

Voorheen bestond het aanbod van Sterk Huis (Kompaan en de Bocht) uit de losse modules omgangsbegeleiding, ouderschapsbemiddeling en Kinderen Uit de Knel.

We hebben gemerkt dat dit aanbod bij veel van onze cliënten niet passend is. In veel zaken is bijvoorbeeld bemiddeling en toewerken naar gezamenlijke communicatie en ouderschap niet wenselijk en haalbaar. Duidelijk is geworden dat in de meeste gevallen eerst een

informatie kunnen we vervolgens bepalen welke vorm van hulp passend is voor ouders en kinderen.

Dit kan nog steeds één van de losse modules omgangsbegeleiding, ouderschapsbemiddeling of Kinderen Uit de Knel zijn, maar dit kan ook hulp in een andere vorm zijn, zoals individuele behandeling of begeleiding van ouders.

Overzicht zorgprogramma

Het zorgprogramma voor complexe scheidingen kent een gedifferentieerde aanpak. Alle aangemelde zaken beginnen in de startfase van het hulpaanbod. Deze startfase bestaat enerzijds uit psycho-educatie, welke in groepsverband of middels individuele gesprekken aan ouders en kinderen (vanaf 4 jaar) wordt gegeven. Anderzijds bestaat deze uit een analyse van de complexiteit van de scheiding. Deze analyse wordt vorm gegeven middels één of meerdere gesprekken met ouders individueel. Ook psychologisch onderzoek bij ouder(s) en/of kind(eren) behoort tot de opties in de analysefase. Om

zicht te krijgen op het welbevinden van de kinderen in de complexe scheiding is er in deze fase ook contact met het kind/de kinderen zelf en/of met betrokken peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, school of andere belangrijke betrokkenen. De analysefase duurt zo lang als nodig en zo kort als mogelijk.

Gemiddeld duurt deze fase zes tot acht weken. Op basis van de verkregen informatie uit de startfase wordt een advies gegeven over welk hulpaanbod het best passend is in iedere afzonderlijke situatie. Dit advies wordt met ouders besproken waarna deze hulp ingezet wordt. Binnen het zorgprogramma wordt onderscheid gemaakt in enkelvoudige scheidingen, complexe en zeer complexe scheidingen. Binnen alle trajecten worden kinderen en het eigen netwerk betrokken in het traject. Daarnaast speelt veiligheid in brede zin een essentiële rol in alle trajecten.

Hulpaanbod Enkelvoudige conflictscheiding

Ouders hebben een zekere mate van samenwerkingsbereidheid. De hulpverlening is erop gericht om met ouders weer naar een gezamenlijke ouderpositie toe te werken.

Enkele mogelijk passende methodieken en interventies:

1. Ouderschapsbemiddeling door ouderschapsbemiddelaar
2. Kinderen uit de Knel
3. Omgangsbegeleiding
4. Kinder- en jeugdtherapie

Hulpaanbod Complexe conflictscheiding

Er is sprake van factoren die van invloed zijn op de complexe scheiding, zoals huiselijk geweld tussen ouders, persoonlijkheidsproblematiek of verslavingsproblematiek bij (één van de) ouders. Hulpverlening is erop gericht om ouders zo mogelijk weer

samen in de ouderpositie te krijgen of toe te werken naar parallel solo-ouderschap. Met ouders wordt in kaart gebracht welke mogelijkheden en beperkingen er in de samenwerking zijn en hoe hiermee om te gaan.

Enkele mogelijk passende methodieken en interventies:

1. Psycho educatie op mogelijkheden en beperkingen van ouders
2. Individuele behandeling van ouder(s), bv CGT, EMDR
3. Intensieve gezinsbegeleiding in beide gezinssystemen
4. Ouderschapsbemiddeling
5. Omgangsbegeleiding
6. Kinderen Uit de Knel
7. Triple P Transitions
8. Systeemtherapie
9. Ruzie Thuis (bij een voldoende gestabiliseerde situatie)
10. Kinder- en jeugdtherapie (bij voldoende rust in het proces van kind/jongere)
11. Groepsaanbod Kind Centraal, (voor kinderen van wiens ouders ook na hulpverlening niet tot een constructieve vorm van samenwerking komen)

Hulpaanbod Zeer complexe conflictscheiding

De scheiding is dermate hoog geëscaleerd dat toewerken naar gezamenlijk ouderschap niet meer mogelijk is. Ouders zijn niet meer te bewegen of niet meer in staat om met elkaar in gesprek te gaan, zijn destructief naar alle partijen in het conflict. Er kan sprake zijn van al dan niet gestopt huiselijk geweld. Mogelijk weigeren kinderen contact met hun uitwonende ouder op basis van gerechtvaardigde afwijzing of ouderverstoting.

Enkele mogelijk passende interventies:

1. Shuttle of parallel bemiddeling
2. Omgangsbegeleiding in combinatie met therapie voor individuele gezinsleden
3. Individuele bemiddeling gericht op komen tot een zeer gestructureerd en gekaderd ouderschapsplan waarin taken en verantwoordelijkheden van ouders strikt gescheiden en concreet beschreven staan.
4. Ruzie Thuis (bij een voldoende gestabiliseerde situatie)
5. Kinder- en jeugdtherapie (bij voldoende rust in het proces van kind/jongere)
6. Groepsaanbod Kind Centraal, (voor kinderen van wiens ouders ook na hulpverlening niet tot constructieve vorm van samenwerking komen)

Verwijzen

Er is altijd een beschikking nodig, deze beschikking kan verkregen worden via het wijkteam al dan niet met een doorverwijzing van de rechtbank of via een verwijzing van de huisarts.

Tot slot:

Het hulpaanbod rondom complexe scheidingen is binnen de hulpverlening en dus ook binnen het zorgprogramma volop in ontwikkeling. Hierdoor kan het voorkomen dat er op het moment van aanmelden aanvullingen zijn op bovenstaande informatie.

Sterk Huis

Locatie: Rillaersebaan 75
5053 EA Goirle

Postadres: Postbus 10139
5000 JC Tilburg

Telefoon: 013 530 94 00

www.sterkhuis.nl

info@sterkhuis.nl

